

SCHOOLBAAN

magazine

Jaargang 5
nummer

13 2014

Naar de

**Nacht-
wacht**

Ontwikkeling
individuele

leerlijnen

Speeddaten voor

**stage-
plek**

Gevarieerd maar op maat gemaakt

Docent Engels Marvin van Ginkel wil elke individuele leerling zo veel mogelijk tegemoetkomen als het gaat om zijn of haar capaciteiten. Daarom ontwikkelde zij een individuele leerlijn voor twee 3 vmbo leerlingen die heel goed in Engels zijn.

Volgens Marvin van Ginkel zijn er in een klas grofweg drie verschillende niveaugroepen te onderscheiden. De grote gemiddelde groep, de wat lagere groep die extra uitleg nodig heeft en de groep die er met kop en schouders bovenuit steekt. "Als docent moet je waken voor eenheidsworst. In dat geval zijn er leerlingen die het niet kunnen volgen en leerlingen die zich te pletter vervelen. Ik heb mij de vraag gesteld: hoe kan ik binnen de mogelijkheden van het onderwijs de uitblinkende leerling zo optimaal mogelijk bedienen? Één van de antwoor-

den is het ontwikkelen van op maat gemaakte leerroutes voor individuele leerlingen."

Superleuk

In haar derde klas Engels heeft Marvin van Ginkel twee leerlingen die in aanmerking komen voor het volgen van een individuele versnelde leerroute. Het tweetal doet in mei 2015 eindexamen Engels. De directie honoreerde haar verzoek, waarna ze een nieuw Programma voor Toetsing en Afsluiting voor deze twee leerlingen schreef. "Dat was een

hele opgave, omdat een kwart van de lesstof uit klas 3 meetelt voor het eindexamen. Verder moest ik zekerheden voor de leerlingen inbouwen. Daar voorziet de wetgeving inmiddels in. Als ze zakken, mogen ze het in de vierde overdoen. Deze versnelde leerroute doet een groot beroep op de zelfstandigheid van deze twee leerlingen. Ze zitten vaker in de mediatheek dan bij mij in de klas. Het geeft mij erg veel voldoening. Ik vind het echt superleuk om het maximale uit leerlingen te halen. Hier doe je het als docent voor."

Extra aandacht individuele leerroute

De primaire taak van een school is het verzorgen van goed onderwijs. Daarnaast vervult de school op sociaal maatschappelijk gebied eveneens een belangrijke rol. Het Bonaventuracollege zet onder andere in op de ontwikkeling van individuele leerroutes om leerlingen met talent voor een bepaald vak de mogelijkheid te bieden versneld of op een hoger niveau een diploma te laten halen. Bovendien blijven de maatschappelijke stages gehandhaafd.

Speeddaten voor stageplaatsen

De overheid heeft de verplichte maatschappelijke stage voor leerlingen van het voortgezet onderwijs afgeschaft. Het Bonaventuracollege gaat, in afgeslankte vorm, verder met deze stages.

gen. Leerlingen mogen zelf bepalen waar ze dat doen, de school biedt slechts een helpende hand. William Berix: "We hebben in september een speeddate georganiseerd met zeven vrijwilligersorganisaties. Namens Participe, een organisatie die zich richt op de zelfredzaamheid van burgers, was er een vertegenwoordiger die over dat onderwerp voorlichting gaf. En we hebben een spel gespeeld om op een speelse manier duidelijk te maken wat vrijwilligerswerk is. Dat bijvoorbeeld een boodschap voor je ouders doen daar niet onder valt."

Springkussenfestival

Naast de vele organisaties waaruit leerlingen kunnen kie-

zen, is er één vast evenement waar circa 45 Bonaventuraleerlingen op vrijwillige basis assisteren. Dat is het door het Oranjecomité georganiseerde jaarlijkse springkussenfestival voor basisscholen. "Leerlingen maken via de maatschappelijke stage kennis met een heel andere wereld, zoals de gehandicapten- of bejaardenzorg, de Voedselbank, noem maar op. Ik zie leerlingen die op school matig presteren, er de kantjes vanaf lopen, helemaal tot bloei komen als ze anderen helpen. Dat is toch prachtig!"

"De introductie van een digitale leeromgeving biedt kansen om in te spelen op de mogelijkheden van de individuele leerling", vertelt directeur Ivor Bergsma. "We zijn bij het vak Engels gestart met een individuele leerroute voor twee leerlingen. Deze twee leerlingen blinken uit. Waarom dus niet in klas 3 al eindexamen laten doen, zodat ze in het vierde jaar meer tijd en ruimte hebben om zich op de andere vakken te concentreren? En waarom zou een vmbo-tl leerling die heel goed is in een bepaald vak daarin geen eindexamen kunnen doen op havo-niveau? De vraag met ja beantwoorden heeft natuurlijk wel consequenties voor het PTA, het programma van toetsing en afsluiting. Bovendien moet dit sectie breed, dus in samenspraak met collega's van de locatie Mariënpool, worden afgesproken. De reacties van docenten zijn vooral zeer positief."

Doeltreffender

Ivor Bergsma benadrukt dat de school bepaalt welke leerling voor een individuele leerroute in aanmerking komt. "Het idee is om de eerste twee leerjaren te benutten om leerlingen in beeld te krijgen en ze vervolgens in klas 3 een versnelde leerroute aan te bieden. Dat gebeurt natuurlijk in samenspraak met de ouders. De elektronische leeromgeving maakt het mogelijk om leerlingen doeltreffender individueel te laten werken. De toekomst van het onderwijs is dat we leerlingen nog meer op maat bedienen, met een centrale rol voor de docent. Hij ziet immers wat leerlingen doen en hoe ze het doen."

Digitaal pesten

De agenda van de school wordt niet altijd door onderwijskundige zaken bepaald. Neem social media. Daar wordt leuke, maar soms ook minder

prettige informatie voor leerlingen op gedeeld. "Eens in de twee jaar houdt de GGD een gezondheidsmonitor. Daarbij gaat het om zowel fysiek als geestelijk welbevinden. Één van de uitkomsten van een recent gehouden monitor is dat leerlingen digitaal pesten als een probleem ervaren. Wij doen er alles aan om ouders en leerlingen op de gevaren te wijzen. Soms weten leerlingen maar ook ouders niet wat de gevolgen kunnen zijn van het plaatsen van een bericht op Twitter of Facebook. Voor ouders van leerlingen uit klas 2 hebben we al een presentatie over dit onderwerp gegeven. Het Bonaventuracollege accepteert geen enkele vorm van pestgedrag. Daar zijn we heel duidelijk in."

2

Zelfredzaamheid

Dit jaar lopen alleen leerlingen uit de derde klas minimaal twintig uur stage bij allerlei organisaties en instellingen.

3

Het aantal Xpressieerlingen op het Bonaventuracollege blijft groeien. Dat inspireert vertelt Xpressiedocent Marije Ammerlaan. "Het geeft een heerlijk gevoel als je ziet dat er elk jaar meer kinderen uit groep 8 voor Xpressie kiezen". De Xpressieerlingen wacht dit jaar een boeiend en afwisselend programma. Met voor klas 3 een bezoek aan een heuse rockopera.

Op naar de rockopera

niet in de lange rij voor de kassa te wachten, ze gaan via de speciale VIP-ingang naar binnen. Eindelijk eens oog in oog met de 'Nachtwach'. Verder neemt klas 3 deel aan de Buma Music Academy. Leerlingen moeten daarvoor in groepjes een eigen song schrijven en een daarbij passende schoolact maken. Dat is bepaald geen sinecure.

tielgezelschap uit Australië. Marije Ammerlaan: "We laten op deze manier onze leerlingen kennismaken met veel verschillende kunstvormen in combinatie met de wereld van de professionele kunst. We tonen ze dat er meer is dan alleen een bioscoop of televisiescherm. We maken het bewust laagdrempelig. Kunst is er voor iedereen. Wel zijn we afhankelijk van ouders die kunnen rijden en begeleiden. En ook dit jaar hebben we weer enthousiaste ouders die meegaan, daar zijn we heel blij mee."

Op vrijdag 7 november vertrekken de leerlingen uit klas 3 naar Amsterdam.

In samenwerking met het Rijksmuseum en Theater Bellevue worden ze getraakteerd op een combinatie van theater en beeldende kunst. Bovendien krijgen ze een rondleiding door het vernieuwde Rijksmuseum. Leerlingen hoeven

Acrobatiek

De leerlingen van de tweede klas bezoeken een lunchpauzeconcert in het Amsterdamse Concertgebouw, waar ze tevens een workshop volgen. Een andere groep brengt een bezoek aan het Haags Gemeentemuseum. De brugklassers gaan naar de Leidse Schouwburg, waar ze een optreden bijwonen van een circus- en acroba-

3x docent

OP WEG NAAR HET EINDEXAMEN

Cindy, Eefje, Kevin en Kas. Vier leerlingen uit 4 vmbo-t. Vier leerlingen ook die in vroeger jaren de boel aardig op stelten konden zetten. Maar inmiddels staat het viertal een stuk serieuzer in het leven en zijn ze bezig met het bepalen van hun toekomst. Opvallend detail: drie van de vier willen later zelf voor de klas staan en docent worden.

Cindy (16): "Ik heb het al helemaal voor mezelf uitgestippeld. Eerst naar het Grafisch Lyceum in Rotterdam, dan de docentenopleiding en daarna een baan, liefst op het Bonaventuracollege als docent Beeldende Vorming. Ik heb de eerste drie jaar in de Xpressieklas gezeten. Dat was erg leuk om te doen. Ik heb er veel geleerd. Voor het eindexamen heb ik geen stress. Ik denk wel dat ik ga slagen."

Eefje (15): "Ik twijfel nog een beetje. Of eerst havo en dan de pabo. Of mbo Economie en dan de docentenoplei-

ding Economie. Ik zat de eerste twee jaar op een school in Voorschoten. Daar had ik het niet zo naar mijn zin. Vorig jaar ben ik naar het Bonaventuracollege gegaan. Dat is echt een hele goede beslissing geweest. Ik heb veel nieuwe vrienden gemaakt. De kans dat ik slaag is groot. Ik haal goede cijfers en ik doe mijn best."

Kevin (15): "Voor mij geen onderwijs. Ik hoop uiteindelijk door te stromen naar de Technische Universiteit in Delft. Ik ben zeer geïnteresseerd in ICT. Daar wil ik

later mijn brood mee verdienen. Mijn beste vak is Engels. Ik hoef er bijna niets voor te doen en toch haal ik hoge cijfers."

Kas (15): "Ik wil leraar Aardrijkskunde worden op een middelbare school. Of leerkracht op een basisschool. Vorig jaar hadden we een grote derde klas, nu zijn we gesplitst. In de ene klas zitten 17 en in onze klas 18 leerlingen. Een kleine klas werkt beter, docenten kunnen meer persoonlijke aandacht aan je besteden. En het is een stukje rustiger."

"We zitten prima op onze plek"

Vers op het Bona

Voor de brugklasleerlingen zitten de eerste twee maanden erop. Hoe ervaren ze de middelbare school, hebben ze veel huiswerk, zijn er nieuwe vrienden gemaakt, hoe verliep de introductieweek en hebben ze het gevoel de juiste keus te hebben gemaakt? Ris, Frederiek, Lars, Nick, Sem en Jimmy uit vwo/havo klas 1D vertellen over hun eerste ervaringen op het Bonaventuracollege.

Ris (13): "Ik heb voor Xpressie gekozen, omdat ik drama en toneelspelen heel leuk vind. Net als tekenen en schilderen trouwens. Verder sport ik al genoeg. De Xpressieklas bevalt uitstekend. We doen allemaal verschillende creatieve dingen zoals pianospelen, schilderen, liedjes instuderen of schilderen. Het past ook goed bij wat ik later worden wil. Ik ga de journalistiek in. Dat lijkt me een geweldig beroep."

Nick (12): "Ik heb voor de Projectklas gekozen. Ik wil later de technische kant op. Daar past dit goed bij. We zijn nu bezig met het maken van een plattegrond van een huis. Daar komt ook een beetje wiskunde bij kijken, omdat je de juiste verhoudingen moet

bepalen. En we werken met allerlei gereedschappen zoals een schuurmachine."

Jimmy (12): "Ik tennis, zit op voetbal en doe aan kickboksen. Dan ligt de Sportklas natuurlijk wel erg voor de hand. Het liefst sport ik elke dag. Ik heb een goede keus gemaakt. We doen tijdens de gymlessen allerlei verschillende dingen. Verder is 1D een erg leuke klas. Ik heb hier al veel nieuwe vrienden gemaakt."

Frederiek (12): "Project past niet zo bij mij, net zomin als sport. Daarom heb ik voor Xpressie gekozen. Ik ben heel tevreden met deze klas. De onderlinge sfeer is goed, er wordt niemand gepest. Ik kan hier lekker

mezelf zijn. Dat vind ik belangrijk. Verder wordt er best goed gewerkt. En we lachen veel met elkaar."

Sem (12): "Sporten is gewoon leuk. Daarom heb ik voor de Sportklas op het Bonaventuracollege gekozen. De introductieweek was prima. We hebben allemaal verschillende dingen gedaan en een nacht op school geslapen. We gingen op de fiets naar de Vlietlanden om vloten te bouwen, te zwemmen en in een kano te varen. Wij zaten met tien man in een kano. Sommige bruggetjes waren te laag. Moesten we met elkaar op één plek liggen zodat de kano dieper kwam te liggen, zodat hij net onder de brug door kon. Dat was lachen natuurlijk."

Lars (12): "Mijn vader is ingenieur. De interesse voor techniek heb ik van huis uit meegekregen. Daarom heb ik voor de Projectklas gekozen. Ik wil trouwens later een baan in de bewaking. Ik kan de lessen goed volgen. We krijgen op het hoogste niveau les. Het is soms best pittig. Tot nu toe valt het huiswerk mee. Het leukste vak vind ik gym. Verder is er best veel afwisseling. Project en gym zijn echt doevakken. En we hebben zelfs nog een middag vrij. Ik zit hier prima op mijn plek!"

Het Bonaventuracollege is dit schooljaar overgestapt naar de nieuwe elektronische leeromgeving N@tschool. Dit is een op internet gebaseerd programma waarmee leerlingen lesmateriaal, oefeningen, opdrachten, toetsen en projecten aangeboden krijgen. Bovendien kunnen ze met N@tschool een digitaal portfolio opbouwen, lesmateriaal inzien en opdrachten/toetsen maken. Ook voor docenten biedt N@tschool veel mogelijkheden.

N@TSCHOOL

biedt veel mogelijkheden

Volgens Wouda Zandbergen, die als ICT-coördinator de overgang begeleidde, is N@tschool een meer op de toekomst gerichte elektronische leeromgeving. "Je kunt er als docent en leerling veel meer mee. Docenten kunnen leerlingen meer aanbieden. Bijvoorbeeld leerlingen die extra stof aankunnen. De versnelde leerlijn zit ook in N@tschool. Docenten kunnen dus individueel met een leerling werken terwijl die gewoon in de klas zit."

Snelreinvert

"Om optimaal van N@tschool gebruik te maken, worden

de docenten van het Bonaventuracollege bijgeschoold op het vlak van digitale didactiek", vertelt Wouda Zandbergen. "De digitale ontwikkelingen gaan in een sneltreinvaart. Wij zien het als een aanvulling op de docent. Die kan het gebruiken als ondersteuning en verdieping van de lesstof. Voor de leerlingen is het een manier om hun tijd beter en effectiever te besteden. Waarom luisteren naar een uitleg terwijl je de stof al snapt? Een docent kan die leerling vast moeilijker opgaves laten maken via N@tschool. Zo kun je als docent een les beter laten aansluiten op de behoeftes van de leerling."

Veel activiteiten voor Sportklassen

Het komend schooljaar staat voor de sportklas-leerlingen opnieuw bol van de activiteiten. Daarbij komen verschillende vaardigheden aan bod. Bij sommige sporten en clinics ligt de nadruk op de motorische vaardigheden, bij andere juist op fysieke.

echt een super evenement. Rick Koekoek is een fenomeen. Hij wist onze leerlingen echt te inspireren."

Naast het bezoeken van sportwedstrijden, zoals een basketbalduel van BC Leiden, krijgen de leerlingen clinics in judo, taekwondo en Krav Maga, een Israëlisch vechtsport. "Judo is een beetje stoeien.

Dat doen we in klas 1. Taekwondo is al een stuk fysieker. Dat staat in klas 2 op het programma. Waarna we

met Krav Maga afsluiten. Dan leren ze hoe ze uit een gevaarlijke situatie moeten ontsnappen. Bovendien leren we onze sportklasleerlingen anders naar een bepaalde sport te laten kijken. Een mooi voorbeeld

is de Bowling clinic. De docent die dat verzorgt, laat kinderen naar zichzelf kijken. Stel er staan nog drie pins op de baan. Waar concentreer je je dan op. Focus je je op die overgebleven pins, op je worp of op de pijltjes die op de baan staan. Dat blijkt voor iedereen anders te zijn. Heel leuk en heel leerzaam."

6

De sportklasdocenten zijn altijd op zoek naar nieuwe elementen. Zoals eind vorig jaar de Trial Bike Clinic van Rick Koekoek. Met zijn 3de plek op de UCI World Ranking behoort hij tot de wereldtop. Jacco de Ruijter: "Bij deze clinic speelden motorische vaardigheden, zoals het bewaren van je evenwicht, een hoofdrol. Het was

Hele dag bezig met Nederlandse taal

'Tekelenburg spreekt de taal van de jeugd', aldus een recensie over *Bureau Druiventak*, een misdaadroman voor kinderen van twaalf jaar en ouder. Tekelenburg is Edwin Tekelenburg, sinds de start van dit schooljaar de nieuwe docent Nederlands op het Bonaventuracollege.

Een schrijver als docent.

Op het bord geeft een chronometer exact aan hoeveel tijd de leerlingen nog hebben om hun proefwerk af te maken. Het zijn van die digitale snufjes die de in Ter Aar woonachtige Edwin Tekelenburg in de vingers heeft. "Ik heb altijd lesgegeven op basisschool De Schakel in Leiderdorp. Ik ben daar tevens ICT-coördinator. Maar ik wilde graag iets anders. Daarom ben ik gestart met de tweedegraads opleiding Nederlands. Ik geef nu drie dagen in de week les op het Bonaventuracollege, één dag op De Schakel en elke woensdag volg ik college in Rotterdam. Het is best druk, maar ook heel leuk om te doen."

Snel gewend

Het derde deel van *Bureau Druiventak* laat daarom nog even op zich wachten. Voorsnog concentreert hij zich met name op zijn nieuwe baan als docent Nederlands. "Het Bonaventuracollege is een fijne overzichtelijke school met prettige collega's. Ik was hier snel gewend. Met mijn ICT achtergrond probeer

ik de digitale middelen optimaal te benutten. Neem de smartphones van de leerlingen. Moet je ze verbieden in de klas of juist de mogelijkheden benutten? Je hebt bijvoorbeeld apps voor de werkwoordspelling. Ik ben de mogelijkheden aan het bekijken om een dergelijke app in de les te gebruiken. We moeten er zeker iets mee doen.

Veters strikken

Als schrijver is de juiste spelling van de Nederlandse taal een speerpunt voor Edwin Tekelenburg. "Ik vind spelling heel belangrijk. Leerlingen moeten een brief zonder fouten kunnen schrijven. Dankzij ICT kan een docent spelling leuk maken voor leerlingen. Het voordeel van voortgezet onderwijs is dat ik de hele dag met mijn vak bezig kan zijn. Dat is voor mij als vakidoot best prettig. Bovendien kun je bij oudere leerlingen meer humor kwijt. Dat is een verschil met het basisonderwijs, dat meer verzorgend is. Hier hoeft ik geen veters van een leerling te strikken."

7

Milou Pouw groeide op in Oude Wetering, zat in het eerste gymnasium-klasje van het Bonaventuracollege en werd de afgelopen jaren als freelancer ingehuurd voor het verzorgen van dramalessen aan leerlingen uit de Xpressie-classes. Ze wilde echter graag daarnaast een tweede vak geven, het liefst een taal. Ook wilde ze uitzicht op een vaste baan. De vacature Frans kwam daarom als geroepen. Nu geeft ze Frans en drama op haar oude middelbare school. Zo werd een leerling lerares.

'Kinderen zijn altijd zo lekker eerlijk'

Leerling wordt **lerares**

De afgelopen herfstvakantie zat Milou Pouw in de Noord-Franse stad Lille. Een studiereis, want als lerares Frans moet je die taal natuurlijk vloeiend spreken. "Ik ben hard aan het studeren, zit dinsdag de hele dag op school. Ik heb eerst Theaterwetenschap gestudeerd. Voor mijn master heb ik de docentenopleiding gevolgd, zodat ik voor mijn studie Frans wel een aantal vrijstellingen heb. Ik schrijf toneelstukken, ik regisseer maar toch wist ik al snel dat ik voor de klas wilde staan. Het zit kennelijk in de genen. Mijn vader is docent aan de Haagse Hogeschool en een paar ooms zijn leerkracht op een basisschool. De appel is dus niet ver van de boom gevallen."

Prachtige verhalen

Een echt voorbeeld van een docent heeft ze niet, vertelt Milou Pouw. "Iedereen is op zijn

eigen manier uniek. Ik herinner mij uit mijn Bonaventuratijd de lerares Grieks en Latijn, mevrouw Savelkoul. In de bovenbouw werd ze mijn mentor. Ze kon goed en helder uitleggen. En ze vertelde prachtige verhalen, waar iedereen in de klas geboeid naar luisterde. Lesgeven leek haar geen enkele moeite te kosten. Ik probeer het op mijn manier te doen. Ik ben onder andere lerares geworden omdat kinderen altijd zo lekker eerlijk zijn."

Hoog cijfer

Milou zegt het vooral een uitdaging te vinden om leerlingen de kans te geven iets uit zichzelf te halen, waarvan ze zelf niet beseffen dat ze het in zich hebben. "De uitdaging is om elke leerling dat te laten ontdekken. Zoals een dyslectische leerling Frans die spelling een crime vindt, maar die vervolgens voor spreekvaardigheid een hoog cijfer haalt. En die ik dan zie denken:

'kan ik dat echt'? Of een leerling die tijdens de lessen drama in eerste instantie heel verlegen is, bijna niets durft te zeggen, en aan het eind van het schooljaar een prachtige presentatie geeft. Dat vind ik geweldig. Daarom heb ik voor het vak van docent gekozen."

Regisseren

Milou Pouw is voorlopig niet van plan het onderwijs vaarwel te zeggen. "Het kan zomaar zijn dat ik op mijn 60ste nog voor de klas sta. Maar dan wel in combinatie met een andere functie. Bijvoorbeeld die van vertrouwenspersoon. Daar ligt voor een deel mijn interesse. Ik heb tijdens mijn studie niet voor niets het bijvak leerlingbegeleiding gekozen. Ik houd van breed, van veel verschillende dingen doen. Ik regisseer nog steeds jeugdtheater. Kinderen motiveren, ze uitdagen om uit zichzelf vragen te stellen. Lesgeven is een prachtvak."

 Bonaventuracollege

SCHOOLBAAN

Schoolbaan 1 • 2371 VJ Roelofarendsveen

T (071) 3316000 • F (071) 3319283

E schoolbaan@bonaventuracollege.nl